

مصرف آب هر خانواده در حمام و ۳۵ درصد در آشپزخانه است. البته در مشهد به لحاظ سرانه مصرف خانگی آب نزدیک ۱۲۷ تا ۱۳۰ لیتر در شبانه روز می باشد در حالی که متوسط کشور حدود ۱۵۰ لیتر است، این نشان می دهد ما هم فشار اضافه را از شبکه برداشتیم و هم این که مردم به خاطر اقلیم منطقه پذیرفتند که وضعیت آبی مان چگونه است.

نگاه آب محوری ضروری است، آب باید محور توسعه باشد. استفاده چند باره از آب، بازچرخانی آب که برای اولین بار در استان خراسان رضوی اتفاق افتاد، در برنامه هایمان است. هیچ گریزی هم جز این ها نداریم، سال به سال محدودیت های اقلیمی بیشتر می شود و همزمان مصرف هم بالا می رود، قطعاً باید رویکردمان را نسبت به این شبکه عوض

بکنیم، با رویکرد سنتی نمی شود ادامه داد.

یکی از روش هایی که در رسانه ها مطرح می شود؛ بحث جداسازی آب شرب از بهداشتی است، در این راستا چه کرده اید؟
با توجه به شرایط مشهد از سال ۸۵ و ۸۶ این به ذهن رسید که مثل همه کشورهای دیگر که در اطراف ما هستند، بحث جداسازی آب شرب و بهداشتی را جدا کنیم. از آن سال مطالعات جامعی را شروع کردیم، برای این که آسیب های این مطالعات را بایبیم، در یک منطقه پایلوت وارد اجرای تأسیسات شدیم که در حاشیه منطقه ثامن است. حاشیه این منطقه شاخص های خاصی دارد، تراکم زائر بسیار بالاست و جمعیت ساکن به نسبت ناچیز است، رفتار زائر هم استفاده از آب بسته بندی است. برای تحقق این کار یک سری مجوزها نیاز داشتیم مثلاً بحث استاندارد کیفی آب بهداشتی که در تهران در حال پیگیری است؛ تا الان چنین استانداردی نبوده است.

با این جداسازی کاهش مصرف اتفاق می افتد؟

منابعی آبی وجود دارد که بنا به پارامترهای استاندارد، قابلیت استفاده برای شرب را ندارد، علاوه بر این کدام منطق اجازه می دهد که آب شرب را برای مصارف غیر شرب استفاده کنیم؟

در اصل موضوع که هیچ شکی نیست اما در مورد منطقه ثامن گفته می شود که به علت آلودگی قابلیت شرب ندارد، برای

همین به دنبال استفاده بهداشتی هستید.
این خیلی موضوع مهمی است و ما در حال رصد آن هم هستیم و همکاران آب منطقه ای هم در حال کنترل این هستند، اما من به طور عام دلایلش را گفتم. این مسئله حد بحران را می تواند عقب تر ببرد و فرصت بدهد که بتوانیم به دنبال منابع جدید باشیم. کاهش مصرف هم

زمانی اتفاق می افتد که قیمت واقعی باشد و گر نه این جداسازی تنها ایجاد یک منبع جدید است که به آن منبع از دست رفته گفته می شود.

همان طور که اشاره کردید یکی از اهرم های مدیریت مصرف، تعیین مناسب قیمت آب باشد. در حال حاضر قیمت تولید آب چقدر است و چه قدر از آن را مردم پرداخت می کنند؟

قیمت تقریباً با نرم کشوری یعنی هزار تومان به ازای هر مترمکعب که سیصد تومانیش را مردم می پردازند، برابری می کند.

باور کنید اگر قیمت واقعی گرفته نشود، تأثیر تمام این فعالیت هایی که گفتم، آن چنان نخواهد. باید به این سمت برویم که قیمت واقعی را به دست بیاوریم و براساس آن اقدام بکنیم، در حال حاضر مردم یک سوم قیمت تمام شده را می پردازند، دو سوم دیگر را مردم نمی دهند، در حالی که شرکت آبفا باید برای استهلاک تجهیزات هزینه بکند، علاوه بر این شهر هم بزرگ می شود و نیاز به توسعه شبکه است؛ با این شرایط مدام به سمت ضعف تر شدن می رویم. قیمت اصلی آب در سبد خانوار چه قدر است؟ اگر عدد واقعی قیمت تمام شده آب را از مردم بگیریم، باز هم در صد قابل توجهی از سبدش نمی شود. به نظرم این مسئله بیشتر روانی است. این باعث می شود که شرکت های آب و فاضلاب که وظیفه حفظ شرایط پایدار یعنی آب باکیفیت و خدمات ۲۴ ساعته را دارند، در تنگنا باشند. عمده

مصارف شهر مشهد زیر الگوی مصرف یعنی زیر ۲۰ مترمکعب در ماه است، اگر به ازای هر متر مکعب ۳۰۰ تومان در نظر بگیریم، می شود ۶ هزار تومان؛ اگر قیمت واقعی شود ۲۰ هزار تومان می شود، تفاوت ۱۴ هزار تومانی در هزینه یک خانواده چقدر تأثیر دارد؟ همین را مقایسه کنید با قبوض دیگر، اصلاً آب جایگاهی جدی در سبد هزینه های خانواده ندارد، در حالی که ما برای تأمین آب شهر مشهد مجبوریم به دورتر از این شهر برویم که هزینه گزاف تری دارد؛ امروز از ۱۷۶ کیلومتری آب را به مشهد می آوریم، برای همین

در سطح کشور عمده شرکت های آب و فاضلاب، زیان ده هستند.

گرچه مردم خشک شدن سدها را به چشمشان می بینند اما آمار در خصوص سدهایی مثل کارده و طرق چه می گوید؟
سد طرق ۱۴ میلیون مترمکعب آب، کارده ۹ میلیون مترمکعب و سد دوستی ۳۸۰ میلیون مترمکعب آب دارد.

سدا داک چه زمانی وارد مدار تأمین آب مشهد می شود؟

۱۱ کیلومتر خط انتقال سدا داک مانده است که شرکت آب منطقه ای در حال اجرای آن می باشد، ۱۵ میلیون مترمکعب در سال از آب این سد سهم شهر مشهد است و ظرفیتش هم حدود ۳۵ میلیون مترمکعب بیشتر نیست که رقم دقیقش را آب منطقه ای باید بگوید.

اگر سد دوستی از مدار تأمین آب شهر مشهد خارج شود، راه حل جایگزین چیست؟

این مسئله بیشتر وابسته به شرایط اقلیمی است، این که سد چه شرایطی خواهد داشت، در حوزه شرکت آب منطقه ای است. ولی در رابطه با گذر از شرایط امسال و سال آینده، بخشی از راه حل هادر حوزه مصرف و توزیع است که اشاره کردم.

در بحث مدیریت فشار، گاهی مردم به سمت استفاده از پمپ های فشار می روند، بدین ترتیب اثری بر مدیریت مصرف ندارد!
از لحاظ فنی یک فشار شبانه داریم، چون مصرف پایین تر است، ما اگر بتوانیم فشار شبکه را به حداقل برسانیم و متناسب با نیاز مشترک باشد، اول کاهش حوادث ناشی لوله ها و هدر رفت خواهیم داشت، دوم افزایش ذخیره سازی در مخازن، سوم برداشت کمتر از سفره های آب زیر زمینی. البته مدیریت فشار عمدتاً در شب است.

در بحث فاضلاب میزان تولید و میزان ظرفیت تصفیه خانه ها همخوانی ندارد. مخصوصاً که طرح آگو هنوز کامل نشده و در صورت تکمیل حجم زیادی از فاضلاب از سراسر شهر جمع می شوند، این یک اشکال بزرگ نیست؟

این گونه که می گوید نیست، ما حدود ۱۰۰ تا ۱۲۰ هزار مترمکعب در شبانه روز ظرفیت تصفیه داریم و ظرفیت ۱۶۳ هزار مترمکعب دیگری در حال ساخت است، حدود ۷۰ درصد پیشرفت هم دارند که از محل اعتبارات بانک توسعه اسلامی تأمین باید شود؛ با توجه به مسائل تحریم، عملاً با چنگ و دندان داستان را جلو می بریم و امیدواریم در اسرع وقت پروژه ها را وارد مدار کنیم، با وارد شدن این پروژه ها عملاً مسائلی که گفتید جبران خواهد شد.

الان چقدر جمع آوری فاضلاب داریم؟
همان ۱۲۰ هزار مترمکعب است البته در شرایط مثل بارندگی که حجم زیادی وارد شبکه می شود، مجبور می شویم آن را تخلیه کنیم.

سرانه مصرف خانگی در مشهد آب نزدیک ۱۲۷ تا ۱۳۰ لیتر در شبانه روز می باشد در حالی که متوسط کشور حدود ۱۵۰ لیتر است، این نشان می دهد ما هم فشار اضافه را از شبکه برداشتیم و هم این که مردم به خاطر اقلیم منطقه پذیرفتند که وضعیت آبی مان چگونه است